

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4430
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/4/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας
Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 02/04/2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κων/νο Τσιάρα

Θέμα: *«Ξεχασμένοι οι αγρότες της Μεσσηνίας από
το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης»*

Αξιότιμε κύριε υπουργέ,

Ως γνωστόν η Μεσσηνία αποτελεί μία από τις σημαντικότερες αγροτικές περιοχές της χώρας, με τον πρωτογενή τομέα να αποτελεί βασικό πυλώνα της οικονομικής της δραστηριότητας. Είναι γεγονός επίσης ότι για άλλη μια χρονιά χιλιάδες Μεσσήνιοι αγρότες βρίσκονται αντιμέτωποι με τις σημαντικές επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, της ανομβρίας και της ξηρασίας, αλλά και της εμφάνισης ασθενειών που πλήττουν με δραστικό τρόπο την παραγωγή τους, χωρίς όμως οι ίδιοι να λαμβάνουν επαρκή στήριξη από την πολιτεία, παρότι βρίσκονται αντιμέτωποι με ασύμμετρα φαινόμενα που υπερβαίνουν τις δυνάμεις και τις διαχειριστικές τους δυνατότητες.

Ειδικότερα όσον αφορά στην ελαιοπαραγωγή, το 2024 χαρακτηρίστηκε από φαινόμενα ιδιαίτερα μεγάλης ακαρπίας λόγω ξηρασίας, με σημαντικές μειώσεις στις παραγόμενες ποσότητες ελαιοκάρπου που αγγίζουν συνολικά άνω του 30% σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με αποτέλεσμα την ασφυκτική συμπίεση των αγροτικών εισοδημάτων. Παρά το επείγον του προβλήματος και τις επανειλημμένες

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας
Νέα Δημοκρατία

προσπάθειες και οχλήσεις προς το υπουργείο είτε για ένταξη του φαινομένου της ακαρπίας στην πολιτική αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ, είτε για εκπόνηση σχετικού προγράμματος de minimis, είτε τέλος για απευθείας στήριξη των παραγωγών μέσω κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, καμία από τις επιλογές αυτές δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα, γεγονός που εύλογα οδηγεί τους παραγωγούς σε απόγνωση. Παράλληλα αγροτικοί συνεταιρισμοί της περιοχής κρούουν πλέον με συστηματικότητα τον κώδωνα του κινδύνου για γενικευμένη εγκατάλειψη της παραγωγής, κάνοντας λόγο τόσο για τα προβλήματα της ακαρπίας και μικροκαρπίας εξαιτίας των κλιματολογικών συνθηκών των τελευταίων ετών, όσο και για τη μεγάλη έλλειψη σε εργατικά χέρια που αποτελεί ήδη διαχρονική απειλή για τον αγροτικό τομέα, την ώρα μάλιστα που η ισπανική κυβέρνηση θέτει σε εφαρμογή πρόγραμμα στήριξης των ελαιοκαλλιεργητών ύψους 285 εκ. ευρώ, ως αντιστάθμισμα για τη μείωση του εισοδήματός τους.

Την ίδια στιγμή πολλαπλά είναι τα κρούσματα για τους παραγωγούς τομάτας της Τριφυλίας Μεσσηνίας, οι οποίοι βλέπουν μεγάλο μέρος της παραγωγής τους να πλήττεται από τους ιούς της καστανής ρυτίδωσης και του κίτρινου καρουλιάσματος και να πετιέται κυριολεκτικά στα σκουπίδια, αφού και στις δύο περιπτώσεις το προϊόν καθίσταται απολύτως μη εμπορεύσιμο. Πιο συγκεκριμένα, ο ιός της καστανής ρυτίδωσης έχει πλήξει καίρια την παραγωγή τομάτας των δύο τελευταίων ετών (2023-2024), με αποτέλεσμα το 50% του προϊόντος να απορρίπτεται στην πηγή του, προκαλώντας τεράστιο πλήγμα στους Μεσσήνιους αγρότες οι οποίοι δεν έχουν λάβει κρατική στήριξη για τον λόγο αυτό, αδυνατώντας έτσι να αντισταθμίσουν τουλάχιστον ένα μέρος αυτής της πολύ μεγάλης ζημιάς.

Όσον αφορά στις ζημιές από τον ιό του κίτρινου καρουλιάσματος, κατά βάση έχει πληγεί η παραγωγή του 2024 με απώλειες άνω του 40%. Παρότι δε η ασθένεια δεν

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας
Νέα Δημοκρατία

περιλαμβάνεται στις περιπτώσεις που αποζημιώνονται από τον ΕΛΓΑ, εντούτοις ο οργανισμός έχει πραγματοποιήσει καταγραφή των ζημιών, προτείνοντας παράλληλα ενίσχυση της καλλιέργειας μέσω κρατικής αρωγής ή προγράμματος de minimis, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί ακόμα κάποια ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση.

Γίνεται έτσι εμφανές ότι παρά τις διαρκείς προσπάθειες σε τοπικό επίπεδο για ριζικό περιορισμό των παραπάνω ασθενειών, τόσο η ανθεκτικότητα των ιών όσο και η χαρακτηριστικά εύκολη μετάδοσή τους έχουν δημιουργήσει συνθήκες πολύ μεγάλης ανασφάλειας και ανησυχίας στους παραγωγούς. Σε συνδυασμό δε με την έλλειψη αποτελεσματικής στήριξης από την πλευρά της πολιτείας μέχρι τουλάχιστον την εύρεση ανθεκτικών ποικιλιών, οι Μεσσήνιοι αγρότες νιώθουν ότι έχουν ουσιαστικά αφεθεί στη τύχη τους, αφού βλέπουν την παραγωγή τους να χάνεται αλλά τις αιτιάσεις τους να μένουν χωρίς αντίκρισμα.

Από την πλευρά του το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πρόσφατα προχώρησε στη χορήγηση ενισχύσεων και αποζημιώσεων πολλών εκατομμυρίων ευρώ σε παραγωγούς μήλων, ροδάκινων και νεκταρινιών και καλλιεργητών δασικών δένδρων (ακακίες) των ΠΕ Αρκαδίας, Αχαΐας, Γρεβενών, Ημαθίας, Καστοριάς, Κοζάνης, Κορινθίας, Πέλλας, Φλώρινας και Έβρου λόγω μείωσης της παραγωγής, είτε εξαιτίας εμφάνισης ιών που προκαλούν παραμόρφωση των πυρηνόκαρπων φρούτων, είτε για άλλους λόγους. Σε αυτό το πλαίσιο γίνεται εμφανές ότι οι Μεσσήνιοι παραγωγοί και αγρότες νιώθουν ότι βρίσκονται κυριολεκτικά στο περιθώριο της κρατικής στήριξης για λόγους που δεν μπορούν να αντιληφθούν, καθώς και δικαιολογημένα διαισθάνονται ότι τα δικά τους δίκαια αιτήματα και οι αυτονόητες διεκδικήσεις τους όταν τεκμηριωμένα βρίσκονται αντιμέτωποι με φαινόμενα πέραν από τις δυνάμεις τους, δυστυχώς δεν εισακούγονται.

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας
Νέα Δημοκρατία

Υπό το παραπάνω πρίσμα γίνεται επιτακτική η ανάγκη ώστε η κυβέρνηση να αναλάβει άμεσα δράση, αφενός σκύβοντας ενεργά πάνω από τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου της Μεσσηνίας και αναγνωρίζοντας τα σημεία που χρήζουν παρέμβασης όπως αυτά που προαναφέρθηκαν, αφετέρου προγραμματίζοντας σε σύντομο χρονικό διάστημα την ενίσχυση ή/και αποζημίωση όσων τεκμηριωμένα έχουν πληγεί χάνοντας σημαντικό μέρος της παραγωγής τους, όπως άλλωστε έγινε πράξη πρόσφατα και σε άλλους νομούς της χώρας.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε:

- 1. Ποιες ενέργειες προγραμματίζει το υπουργείο σας προκειμένου να προφυλαχθεί η ελαιοκαλλιέργεια και να στηριχθούν οι παραγωγοί της Μεσσηνίας απέναντι στα φαινόμενα ακαρπίας και μικροκαρπίας της ελιάς λόγω της κλιματικής κρίσης;**
- 2. Εξετάζει η κυβέρνηση την ένταξη των παραπάνω φαινομένων στο πλαίσιο των αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ ή/και την ένταξη των παραγωγών που πλήττονται σε προγράμματα de minimis;**
- 3. Προγραμματίζει το υπουργείο σας την εκπόνηση προγράμματος απευθείας στήριξης των Ελλήνων ελαιοκαλλιεργητών κατ' αντιστοιχία του προγράμματος της Ισπανίας, δηλαδή μέσω διαδικασίας άμεσης επιχορήγησης χωρίς καν την υποχρέωση υποβολής αίτησης και ως αντιστάθμισμα της απώλειας εισοδήματος;**
- 4. Σε ποια μέτρα πρόκειται να προβείτε προκειμένου να στηριχθούν οικονομικά οι τοματοπαραγωγοί της Τριφυλίας Μεσσηνίας που**

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας
Νέα Δημοκρατία

πλήττονται από τους ιούς καστανής ρυτίδωσης και κίτρινου καρουλιάσματος και αναγκάζονται να πετούν πολύ μεγάλο μέρος της παραγωγής τους, επωμιζόμενοι αποκλειστικά μόνοι τους το κόστος;

- 5. Σχεδιάζει το υπουργείο σας τη χορήγηση στοχευμένων ενισχύσεων και αποζημιώσεων για τους Μεσσήνιους παραγωγούς, στα πρότυπα αυτών που υλοποιήθηκαν για τους παραγωγούς μήλων, ροδάκινων και νεκταρινιών και τους καλλιεργητές ακακίας των νομών Αρκαδίας, Αχαΐας, Γρεβενών, Ημαθίας, Καστοριάς, Κοζάνης, Κορινθίας, Πέλλας, Φλώρινας και Έβρου;**
- 6. Σε ποιες άλλες ενέργειες προσανατολίζεται το υπουργείο σας προκειμένου να στηριχθούν με ουσιαστικό και αποτελεσματικό τρόπο τα μεσσηνιακά αγροτικά προϊόντα που αν και πλήττονται δραστικά τα τελευταία χρόνια, τόσο λόγω της κλιματικής κρίσης όσο και λόγω ασθενειών και άλλων έκτακτων συνθηκών, ωστόσο βρίσκονται συστηματικά στο περιθώριο των κρατικών ενισχύσεων;**

Ο ερωτών βουλευτής

Περικλής Π. Μαντάς
Βουλευτής Μεσσηνίας